

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 29 mei 2018
(OR. en)

**Interinstitutioneel dossier:
2018/0172 (COD)**

9465/18
ADD 5

ENV 357
MI 402
IND 149
CONSOM 158
COMPET 371
MARE 6
RECH 231
SAN 166
ENT 100
ECOFIN 504
CODEC 874

BEGELEIDENDE NOTA

van: de heer Jordi AYET PUIGARNAU, directeur, namens de secretaris-generaal van de Europese Commissie

ingekomen: 28 mei 2018

aan: de heer Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie

Nr. Comdoc.: SWD(2018) 255 final

Betreft: WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE
SAMENVATTING VAN DE EFFECTBEOORDELING
Kunststoffen voor eenmalig gebruik en vistuig
bij het
Voorstel voor een Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad
betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde
kunststofproducten op het milieu

Hierbij gaat voor de delegaties document SWD(2018) 255 final.

Bijlage: SWD(2018) 255 final

Brussel, 28.5.2018
SWD(2018) 255 final

WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE
SAMENVATTING VAN DE EFFECTBEOORDELING

Kunststoffen voor eenmalig gebruik en vistuig

bij

**het Voorstel voor een RICHTLIJN VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE
RAAD**

**betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het
milieu**

{COM(2018) 340 final} - {SEC(2018) 253 final} - {SWD(2018) 254 final} -
{SWD(2018) 256 final} - {SWD(2018) 257 final}

Probleemstelling

De hoeveelheid kunststofzwerfvuil op zee neemt toe en bedreigt niet alleen ecosystemen, de biodiversiteit en de gezondheid van de mens, maar ook het toerisme, de visserij en de scheepvaart. Het probleem is grensoverschrijdend.

85 % van het zwerfvuil dat op de Europese stranden terechtkomt, bestaat uit kunststoffen. Bij de helft gaat het om "kunststofproducten voor eenmalig gebruik": producten die slechts eenmaal, kortstondig worden gebruikt voordat zij weggegooid worden. Nog eens 27 % van dit zwerfvuil bestaat uit achtergelaten, verloren of op andere wijze weggegooid vistuig.

De Europese beleidslijnen inzake water, het mariene milieu, afval, producten en de visserij pakken het probleem van het zwerfvuil op zee nog onvoldoende aan, en vaak wordt de keuze van maatregelen overgelaten aan de lidstaten, wat leidt tot een versnippering van de interne markt.

Waarom moet de EU nu handelen en wat is de doelstelling?

De hoeveelheid zwerfvuil op zee kan worden verminderd door gezamenlijke en evenredige acties op Europees niveau, die tegelijkertijd borg staan voor een eengemaakte markt en juridische zekerheid voor ondernemingen.

De algemene doelstelling is vermindering van de schade die door bepaalde kunststofproducten aan het milieu wordt aangebracht, en tegelijkertijd bevordering van de overgang naar een circulaire economie met innovatieve en meermalig te gebruiken alternatieven.

Beleidsopties

In de analyse heeft men zich geconcentreerd op vistuig en op de 10 meest voorkomende kunststoffen voor eenmalig gebruik (circa 86 % van alle kunststoffen voor eenmalig gebruik): sigarettenpeuken; drankflessen en doppen; wattenstaafjes; chipsverpakkingen; vochtige doekjes; hygiëneproducten; bestek; rietjes; roerstaafjes; drinkbekers; houders voor voedingsmiddelen en vistuig.

Een aantal opties werd vergeleken met een referentietoestand (die onder meer rekening houdt met de doorlopende herziening van de visserijcontroleverordening en de richtlijn havenontvangstvoorzieningen, alsook de kunststoffenstrategie en de herziene afvalwetgeving).

De voorkeursoptie

Deze optie zal **de hoeveelheid zwerfvuil op zee aanzienlijk verminderen**. Wat betreft kunststoffen voor eenmalig gebruik zal het aantal stuks **ongeveer gehalveerd kunnen worden**. Dit omvat:

- uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor de kosten van het voorkomen en opruimen van zwerfvuil zoals sigarettenfilters, drankflessen, chipsverpakkingen, vochtige doekjes, hygiëneproducten, drinkbekers, houders voor voedingsmiddelen, ballonnen en het zorgen voor passend afvalbeheer van beschadigd, afgedankt en opgevist vistuig;

- stimulansen voor vissers om beschadigd, afgedankt en opgevist vistuig naar de haven terug te brengen;
- productontwerpmaatregelen om doppen aan drankflessen vast te maken;
- streefwaarden voor de vermindering van eenmalig te gebruiken kunststoffen drinkbekers, vochtige doekjes en houders voor voedingsmiddelen;
- een verbod op eenmalig te gebruiken kunststoffen wattenstaafjes, ballonnenstokjes, bestek, rietjes en roerstaafjes.

In 2030 zou deze optie voor kunststoffen voor eenmalig gebruik moeten leiden tot een besparing van 2,6 miljoen ton CO₂-equivalent, en het vermijden van zo'n 11 miljard euro aan milieuschade. Deze optie heeft voor ondernemingen kosten in verband met de naleving (ca. 2 miljard euro) en het afvalbeheer (van 510 miljoen euro) tot gevolg, en is voor de consument financieel voordelig (ca. 6,5 miljard euro), al zullen zij wel enige ongemak ondervinden.

Een bijkomende maatregel zoals statiegeld of een gelijkaardig systeem zou de hoeveelheid zwerfvuil op zee verder kunnen verminderen, en dit tegen een aanvaardbare kostenverhoging (ca. 1,4 miljard euro).

De voorkeursoptie voor vistuig en aquacultuurgerei is de invoering van een uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor producenten van kunststoffen die deel uitmaken van vistuig van aquacultuurgerei, en financiële stimulansen om dergelijk materiaal naar de kust terug te brengen. De kosten van deze voorkeursoptie voor de industrie zou ongeveer 0,16 % van hun inkomsten bedragen. Deze optie vormt een aanvulling op maatregelen die specifiek gericht zijn op vistuig en zal ervoor zorgen dat het kunststofmateriaal van vistuig in de afval- en recyclagestroom terechtkomt, dat de producenten van kunststofmateriaal voor vistuig erbij betrokken worden en dat er verhoudingsgewijs meer vistuig wordt gerecycleerd.